KARİKATÜR

SPOR VE GENÇLİK BAYRAMINDA:

Erkek — Nasıl göğsü kabarıyor, değil mi?
Kadın — Elbette kabarır, gençliğine bayram yapılıyor!..

No. 177 CİLT: 7 YIL: 4 FİATI 10 KURUŞTUR 18 MAYIS 1939

Karikatür

İDAREHANESİ:
İstanbul: Ankara caddesi hususî daire. Posta kutusu: İstanbul 103. Telefon: 23031
Telgraf: İst. KARİKATÜR

Sahibi:
SEDAT
SİMAVÎ

ABONE ŞARTLARI:
Türkiye: Seneliği 500, altı aylığı 250, üç aylığı 130 kuruş. Ecnebi için seneliği 800, altı aylığı 400 kuruştur.

PERŞEMBE GÜNLERİ ÇIKAR SİYASÎ VE EDEBÎ HAFTALIK MİZAH MECMUASI

AKDENİZDE TÜRK - İNGİLİZ ANLAŞMASI:

Sulh kızı — Bu iki delikanlının himayesinde iken artık beni kimse dalgaya düşüremez!..

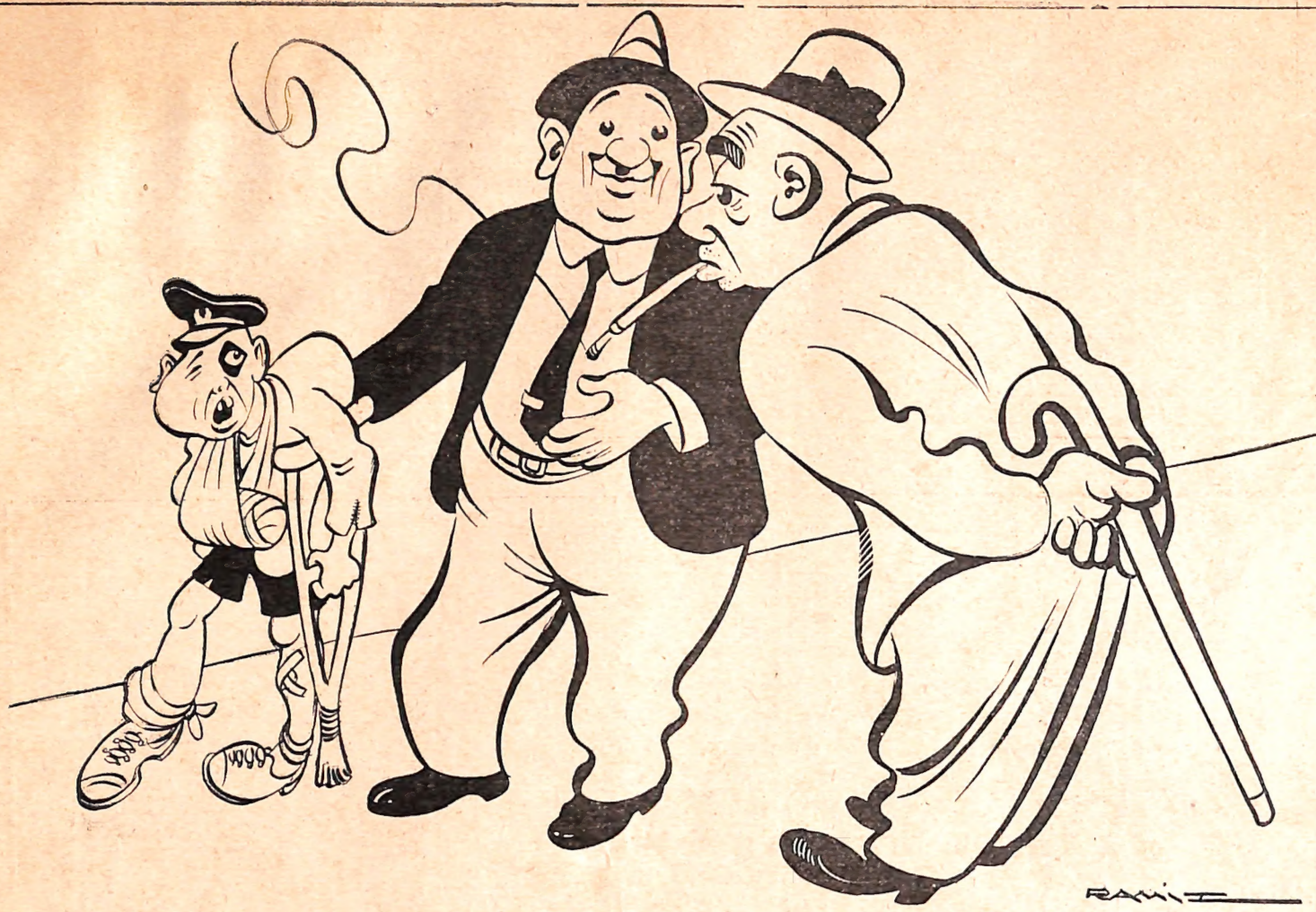

GEÇEN HAFTAKİ MAÇTA SPORÇULAR BİRİBİRİNİ DÖVÜP YARALADILAR:

— Vücudünü güzelleştirmek için oğlunuza spor yaptırsanız...

— Ne söylüyorsun birader, oğlum spor yüzünden bu hale geldi!..

DEVLET KUŞU

ESKİ arkadaşımın nur topu gibi bir kızı vardır. Güzeldir, terbiyelidir; oldukça tahsil görmüştür, namusludur. Hâsılı evlenecek bir kızda ne gibi meziyetler aramak lâzımsa hepsine sahiptir. Yâni okadar mükemmel bir kız ki, ihtiyaç halinde yumurta pişirmeyi, sökük dikmeyi bile becerebilecektir. Ona baktıkça evlenecek bir oğlum olmamasına, daha iyisi kendimin evlenecek yaşta bulunmamama âdeta teessüf ederim.

Mamafi bu kızın bir tek kusuru vardır: Arkadaşımın kızı olması.

Arkadaşımı fena adam sanmayın. O da gayet namuskâr bir fen adamı, mütekaît bir hükmet doktorudur. Yalnız ilmi biraz eskimiştir. Kendini göstermiye gelen hastaları röntgene göndermediği, idrar, kan vesaire muayenesi için ellerindekini avuçlarındakini almadığı için hemen bütün müşterilerini kaybetmiştir. Şimdilik kendisine müracaat edenler yalnız. bir fincan kahvesini içmek şerefinden gayri vizite vermiyen dostlar ve akrabalardan ibarettir.

Biçare adam yirmi, otuz lira tekaüt aylığile nasıl geçinir, ne yapar? O tarihin hiç bir zaman malûmu olmıyacak bir esrardır.

* * *

Kızı sokakta gören bazı kimseler onunla evlenmek arzusuna kapılmışlardır. Yukarda da söylediğim gibi, kız hakikaten Lokman Hekimin ye dediği neviden bir mahlûktur. Kendisini tasvir için kalemimin ucuna daha bazı kelimeler geliyor ama, arkadaş kızı olduğu için fenaya çekilir korkusu ile yazamıyorum.

Evet, kızı gören ve onunla kolay ve ucuz bir flört mümkün olmıyacağını kolayca idrak eden bir takım kimseler onu almak hevesine kapılmışlardır. Fakat çocuk hakkında biraz tahkikat yapıp hayatındaki lekeyi (yani fakir bir babanın kızı olduğunu) anlayınca derhal fikirlerinden vazgeçmişlerdir:

Zavallı arkadaşım bundan pek fena müteessirdir. Her önüne gelene:

— Allah rızası için göz kulak olun. Şöyle namus ve ciddiyet ehli bir delikanlı buursanız blenim kızı tavsiye edin, diye yalvarır.

* * *

Bunu niçin dün arkadaşın kapısından geçerken hem müteheyyiç, hem mesuttum.

Zavallı doktor evde karısının entarisile gezecek bir hale düştüğü için beni görünce evvelâ kaçmak istedi.

Arkasından bağırdım:

— Gel kaçma... Benim ev kıyafetim de seninkinden farklı değildir... Sana bir büyük müjde getirdim. Başına bir devlet kuşu konuyor.

O, müjde sözünü işitince tekrar meydana çıktı. Ayak üzerinde konuşmıya başladık.

—Kızına harikulâde bir kısmet çıktı, dedim.

O şüpheli bir bakışla cevap verdi:

— Beni beyhude ümide düşürüyorsun.

— Hayır hayır... Kızını istiyen zat bana müracaat etti ve tavassutumu rica etti. Dediğim gibi harikulâde bir kısmet...

O ellerime sarıldı:

— Harikulâde olmasa da benim için yi-

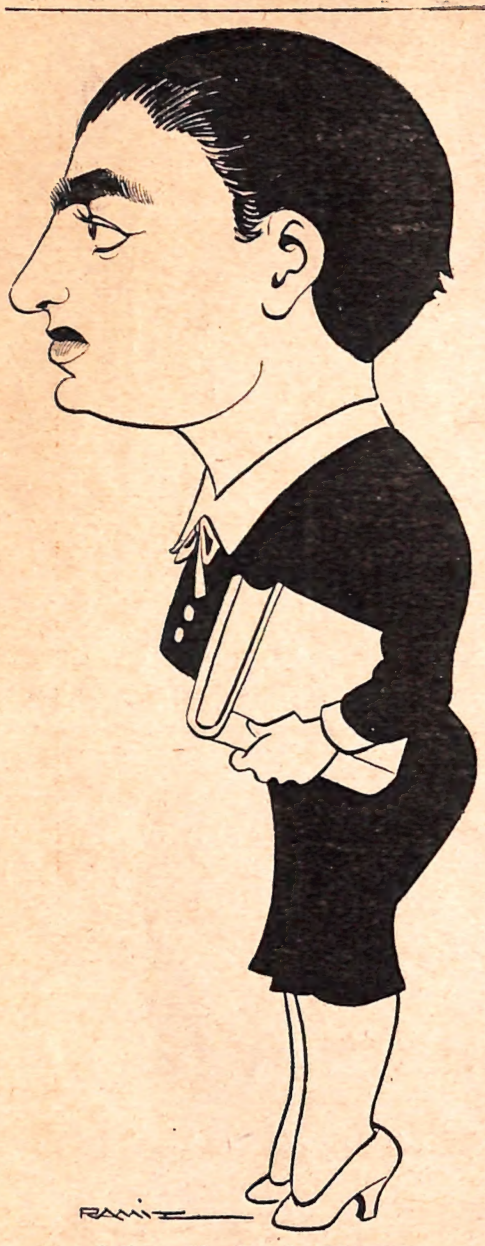

Ankara Kız lisesi müdürü:
Bayan TEZ ER

ne harikulâde sayılır... Verdim gitti. Bana sormıya bile hacet yok. Evlât senin. Hemen götür nikâhını kıydır.

— Müstakbel damadın fevkalâde asîl bir ailenin çocuğudur...

— Pek memnun oldum...

— Tahsili mükemmeldir. Avrupada okumuştur.

— Oh ne âlâ...

— Yaşı ortadır...

— O da güzel...

— Bir ufak apartımanı vardır.

— Ah ne saadet..

— Ahlâkı mükemmeldir.

— Allah versin... Bu benim için çok mühimdir.

— Kendisi son derece yakışıklıdır.

— Bu da kız için çok âlâ..

— Sıhhati yerindedir..

— Kendisi için büyük saadet..

— Kaç lira aldığını bilmiyorum.. Herhalde beş yüzden az olmasa gerek.

— Söyleme çıldırırım...

— Çıldıracağına sevin, memnun ol,... Şimdi bu zat kızını istiyor... Seni ikna etmek için bana rica ediyor...

— Bu zat beni budala mı sanıyor?

— Neden?

— Ben budala olmalıyım ki, bu kısmeti reddedeyim... Hemen koş kendisine kollarımı açmıya hazır olduğumu söyle... Rica ederim, mümkünse otomobile bin. Çünkü senden cevap alıncıya kadar belki vazgeçer...

— Otomobille gidilecek yerde değil... Evi gayet yakın... Şu karşı sokağın başındaki kübik evde oturan mebus..

Arkadaşın birdenbire yüzü karıştı:

— Ne söylüyorsun? Bana damat olmak istiyen zat mebus mu?

— Evet...

— Kendisine derhal cevap ver... Kızı vermiyorum... Ben henüz çıldırmadım...

— Sen bilâkis çıldırmışa benziyorsun.. Bu nasıl lâkırdı?

Doktorun gözleri ateş saçıyordu:

— Derhal bu zata söyle ki, ben kızımı süprüntücüye veririm... Mebusa vermem..

— !!!???

— Ben kendim mebus namzediyim ayol... Doktor olduğum için er geç beni de mebus namzedi ilân edeceklerini umuyorum... Yeni kaideyi bilmiyor musun? Bir aileden iki mebus çıkarıyorlar mı? Mebus kayınbabası olayım da, son ümidimi de kaybedeyim. KARİKATÜR

İzmir Kız lisesi müdürü:
NECMETTİN HALİL

Bir dakika diyip geçmeyiniz

Son hafta içinde, hemen bütün İstanbul gazeteleri, buna benzer bir başlık altında bazı haberler neşrettiler. Avrupa gazetelerinden iktibas edildiği için olacak, haberlerin hepsi, az çok, bizden uzak muhitlere aitti: Bir dakika içinde Japonyada şukadar ipek elde edilir, Çinde bukadar çay içilir gibi... Biz bir dakikalık ölçüyü kendi hayatımıza tatbik etmeyi düşündük. Epey uğraştıktan sonra şu neticeye vâsıl olduk:

● Bir dakika içinde, İstanbulda, 1627 adet yeni giyilmiş ipekli kadın çorabı, dikiş yerinden olmamak şartile, çatlıyarak işe yaramaz hale gelir.

● Bir dakika içinde, münekkit Nurullah Ataç, bir edibi yoktan var eder ve müvazene hâsıl olsun diye bir edibi de vardan yok eder.

● Bir dakika içinde, İstanbul kahvelerinde, 36.860 adet tavla partisi nihayete erer, 48.725 adet altmışaltı partisi başlar.

● Tahsil çağında bulunan gençlerimizden bir kısmı bir dakikada, yakası açılmadık 165.866 tâbir kullanmak suretile mühim bir rekor elde ederler.

● Bir dakikada, İstanbulda, 25 taksi faaliyete geçer ve sokaklardan 25.000 kilo tozla toprak havalandırır.

● İstanbuda, bir dakika içinde havalanan tozla toprak, beheri üçer odalı olmak üzere, 18 adet ev yapmıya elverir.

● Bir dakikada bin kilo bayat içyağı, bin kilo günlük tereyağı haline gelir.

● Bir dakikada bizim bayan, bir hiç yüzünden iki kere benimle çekişir.

● Her ayın on birinci günü, beş yüz bin tane piyango bileti sahibinin kalbi, dakikada bir yerinden oynıyarak yine yerine gelir.

● Bahar mevsiminde, her dakikada, yalnız Kadıköy cihetinde bin küsur nişanlanma ve on küsur evlenme hâdisesi haber alınır.

● Dakikada bir, memlekette, 11.000 kadın kumraldan sarışına doğru renk değiştirir.

● Dakikada bir, İstanbulda, bine yakın şehadetnamesiz berber, bine yakın bedava müşteriyi, sabun, ustura kullanmadan traş eder.

Size de sıhatler olsun!

Bir temenni

Muharrir (M..) bir gün merhum komik Kel Hasanın burnunu hatırlatacak kadar basık ve mini mini burunlu bir dostu ile konuşuyordu:

— Senin gözlerin nasıldır? dedi.

Dost bu sualin mânasını anlamadı:

— Neye soruyorsun, dedi, gözlerimde bir şey mi gördün?

— Hayır, yani bir miyopluk istidadı falan var mı diye soruyorum.

— Öyle bir şey olduğunu zannetmem.

— Oh oh, buna pek memnun oldum... İnşallah ilerde de böyle bir şey olmaz..

— Fakat ne söylemek istediğini anlamıyorum... Ne diye gözlerimle bukadar meşgul oluyorsun?

— Nasıl meşgul olmam be kardeş... Allah vermesin, gözlerine bir hastalık gelirse gözlüğü neyin üstüne takarsın.

Çocuğun babası

Çok sarhoş olduğu bir gece idi. Birdenbire ağlamıya başlamıştı:

— İçimi melun bir şüphe kemiriyor, diyordu, benim yeni doğan çocuğum yok mu? O çocuk galiba benim değil... Karşımızda oturan o çapkın sporcu oğlan yok mu? Çocuk galiba o edepsizin oğlu...

Arkadaşı:

— Ayıp ediyorsun, dedi, durup dururken bir şüphe üzerine böyle çiy lâflar etme..

Öteki daha ziyade coştu:

— Şüphelerimin herhalde bir esası var ki, şüphe ediyorum. Çocuğun o edepsiz oğlandan olduğunu zannediyorum ben..

Öteki bu sefer kızdı:

— Be birader amma saçma söylüyorsun, dedi, mahallede edepsiz bir tane mi?

Dostumun şapkası

Dostum şapkama bakıyordu.

— Ne var, neye okadar dikkat ediyorsun şapkama? dedim.

O cevap verdi:

— Sen hakikaten müsrüf bir adamsın... Daha geçen sonbaharda aldığım şapkayı ne hale sokmuşsun? Benimki dört seneliktir. Bukadar zaman kulanıldığı ve başından bunca macera geçtiği halde bak hâlâ yepyeni ve tertemiz.

Canım sıkıldı:

— Anlatsana şapkanın şu maceralarını, dedim.

— Daha ne olsun.... ört defa yıkattım... Üç defa kurdelesini değiştirttim... En aşağı on defa ütülettim... Sonra dört defa da lokantada değiştirdim.

Şairin odası

Şairin odası karışıklığı kadar pisliğile de meşhurdu. Üstadın şiirlerini basmak istiyen bir kitapçı bir gün onu ziyarete gelmişti.

Kitapçı paltosunu, şapkasını vestiyere astıktan sonra odaya girmiye hazırlanıyordu.

Şair misafirine kapının önündeki paspası göstererek sordu:

— Bu nedir?

Kitapçı şaşırarak cevap verdi:

— Ne olacak.. paspas...

— Bunu niçin koyarlar?

— Ayakkaplarını silmek için...

— O halde siz neye silmeden giriyorsunuz.

Kitapçı zarif bir adamdı. Odaya bir göz attıktan sonra cevap verdi:

— Affedersiniz. Ben onu odadan çıkarken kullanılmak üzere oraya konulmuş sandım.

EMEKDAR BİR AHÇI

Evin on senelik emektar ahçısıydı. İyi bir aile kadını olan bayan her sabah kileri açar, o gün pişecek yemeklere ait erzakı sayı ve tartı ile ahçıya teslim eder:

— Sana emniyetim vardır ama, insanlıktır bu, derdi.

Onuncu senenin sonunda ahçı:

— Bana artık izin verin, dedi, sayenizde biraz para sahibi oldum. Çocuklarım da yetiştiler. Artık evimde oturup dinleneceğim.

Bayanın canı sıkıldı:

— Kendi yerine bana bir emniyetli ahçı tavsiye edebilir misin? diye sordu.

Ahçı cevap verdi:

— Vallahi bu zamanda kimseye kefil olamam. Yalnız bir çilingir getirtin de kilere başka bir kilit taktırtın. Mutfağın anahtarı ötedenberi kilerin kapısını da açar .

Giden ağam yıkar yapmaz,
Soramazsın: Neden, niçin?
Gelen bayım çatır çutur
Yıkar ama, yapmak için.

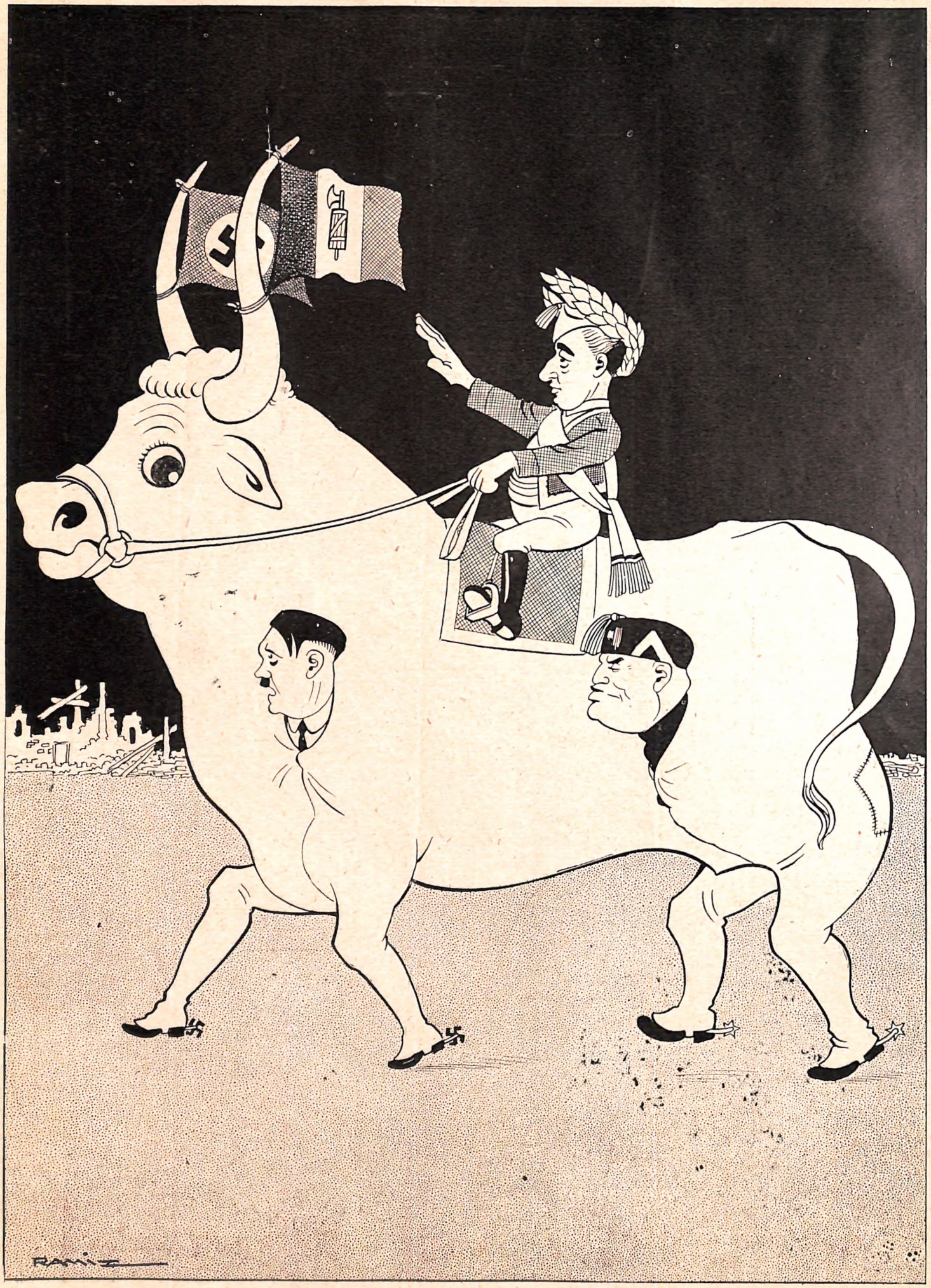

İSPANYANIN FETHİNDEN SONRA:
Frankonun «zafer alayı»!..

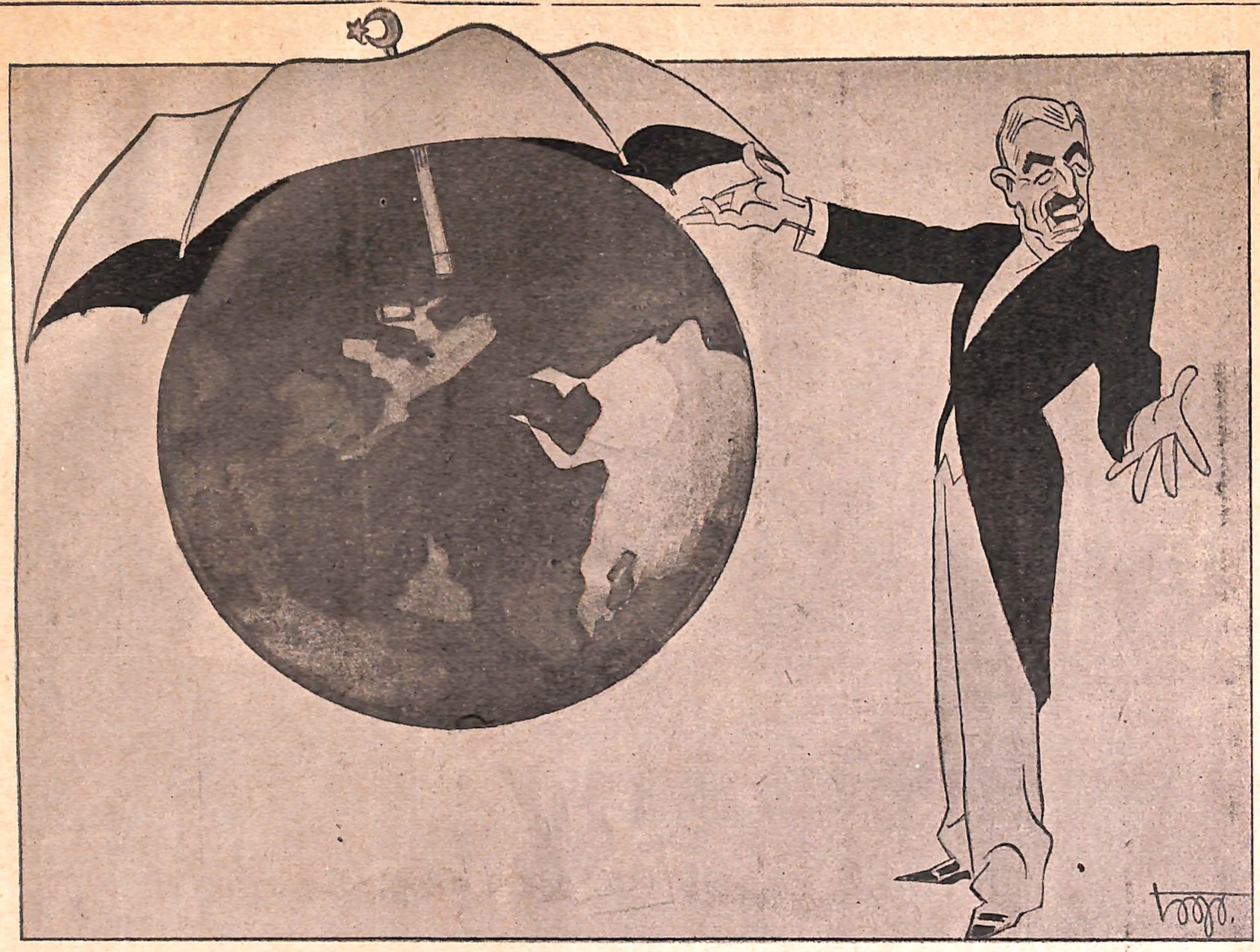

TÜRK - İNGİLİZ ANLAŞMASINDAN SONRA:

Çemberlayn — İşte şimdi artık dünyanın emniyeti tamam oldu!..

FELSEFE

Eğer gelmek olsaydı tekrar dünya yüzüne,
Sofuların uyardım o zaman her sözüne:
Şeytana kapılarak ben ne baştan çıkardım,
Ne güzele bakardım, ne bir kadeh çakardım,
Yalnız sevap işlerdim durmadan bir düzüne.

★

Ecel küheylânının vurulunca eğeri,
Binip yollanacağım, dönmiyeceğim geri.
İki günlük ömrümü neden mahrum yaşayım?..
Cennet var.. diyenlerin ben aklına şaşayım,
Şimdi bu masalın da kalmamıştır değeri.

★

Hilkat misafir gibi bizi atmış buraya,
Rasgele yerleştirmiş kulübeye, saraya:
Kimi keyif çatıyor, kimi de aç yatıyor!..
İhtiyarlar dururken, gençlere el atıyor:
Azrail hazretleri hiç bakmıyor sıraya!..

★

Düyada yaşanıyor piyango çeker gibi;
İnsanların hayatı bakara, poker gibi:
Eğer şansımız varsa, ömür kazanıyoruz!..
Talih aksi giderse, oyunda yanıyoruz:
Ölüm bizi çiğniyor ağzında şeker gibi!..

★

Üzerine binmeden ecel denilen atın,
Olanca zevklerini tatmalıyız hayatın,
Elverir ki, bu zevkler zararsız, güzel olsun.
Eğlenin.. bir deminiz bir ömre bedel olsun,
Bu uğurda geceyi gündüzünüze katın.

★

Rahat etmeden koşmak para denen hedefe
Pinti ve hasis diye, bizi koydurur defe!..
Ne acele, ne telâş.. ne çatılmış iki kaş..
Az fakat öz arkadaş.. dinç gövde, tasasız baş..
Sonra: Güzel bir oynaş.. bu, en doğru felsefe.

NECDET RÜŞTÜ

Salamon — Buyurun bayim, memurlariniz emrinize âmâdedir, ne istiyorsaniz emredin...
Müşteri — Kasadardan bir randevu istiyecektim!..

Gezinti

YAZAN:
ÇAMDEVİREN

Güzelim sahillere dalarak haz içinde,
Yolculara karıştım, gezdim Boğaziçinde:
Sahillerin ikisi biribirinden güzeldi,
Neye baksam, yeşil, mor, pembe, beyaz içinde.
Niyazla göz süzerken Anadolu yakası,
Rumeli gözlerini kırpardı naz içinde.
Kelle kulak kesilmiş, bülbüller sade sesti,
Sanki vardı her çamın bir başka saz içinde.
Bolluğunu bu rengin, bu ahengin, bu ıtrın,
Gözle gönül görür mü bir daha yaz içinde?
Bir sarışın, güzel kız geldi tamam etmiye
Manzaranın eksiği varsa biraz içinde.
Görüp beyaz dişleri pembe ağzında, sandım,
İnciden çekirdektir yakut kiraz içinde.
Kaşlarını süzerken, dedim, cennetlik olur,
Her kim ki, bu mihrabın kılar namaz, içinde!
Hac için, tavaf için böyle bir Kâbe varken
Ne işi var gönlümün yazın Hicaz içinde?
Ben onu en ateşli bakışlarla süzerdim,
O bakardı yüzüme sanki ayaz içinde!
Yoktu ona verecek gönlümden başka eşyam,
Bu sırrı keşfetmişti o düzenbaz, içinde.
Çünkü benim işim yok ne tayyare, ne vapur,
Ne otobüs, ne ikraz, ne istikraz içinde!
Borç içinde boğulmak iyidir, Çamdeviren,
Buğolmaktan cenk günü zehirli gaz içinde!

Ankara Radyosunun Alafra

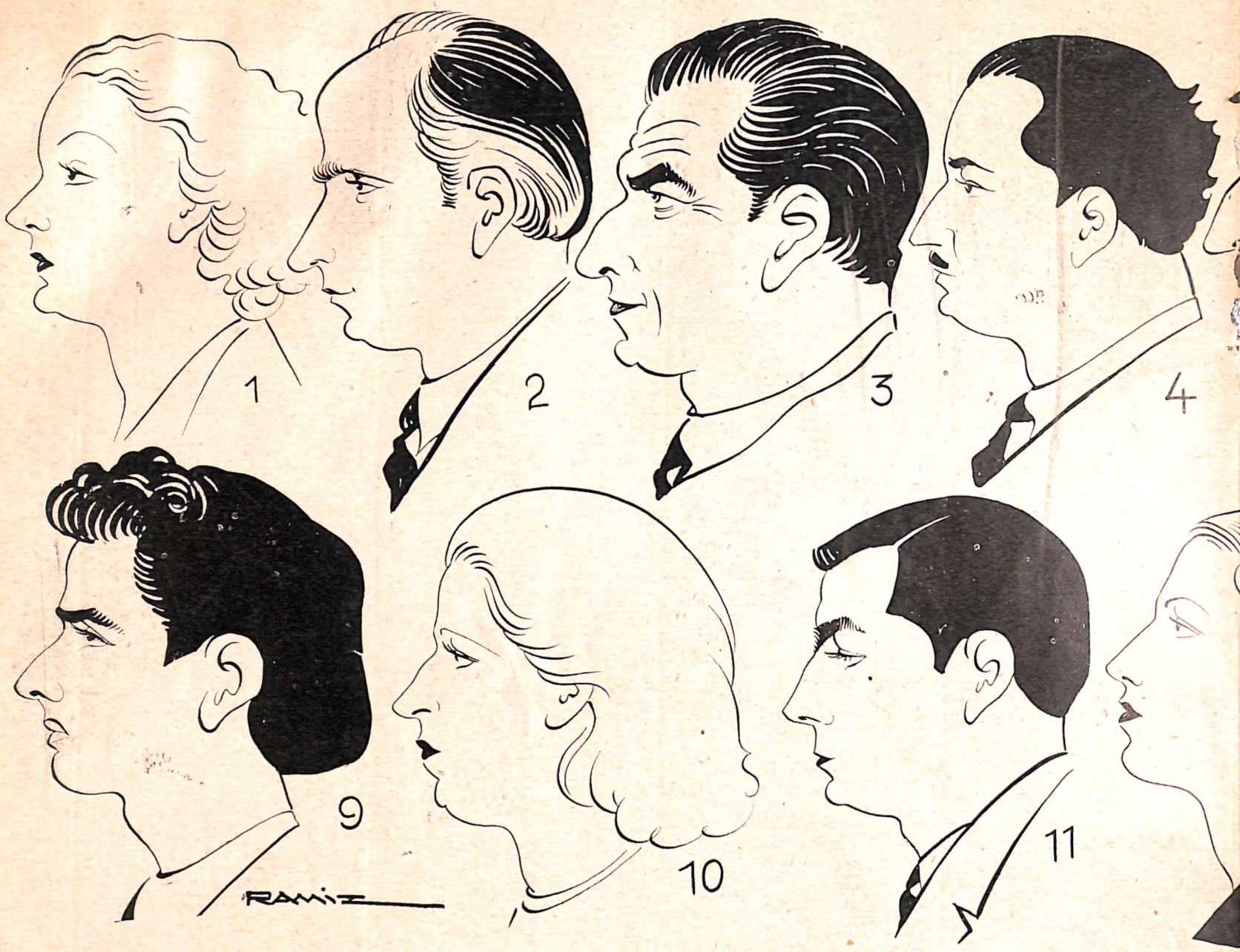

1 — Azize TÖZEM
2 — Kemal TÖZEM
3 — İbrahim DELİDENİZ
4 — Neşet BERKÜREN
5 — Ertuğrul BİLDA
6 — Nezahat DİLLİGİL
7 — Avni DİLLİGİL
8 — Tahsin TEMREN

ANKARA RADYOSUNUN TEMSİL HEYETİ SANATKÂRLARI VE MÜZİK ŞEFLERİ:

Küçük orkestra şefi: NECİP AŞKIN

nga ve Temsil Sanatkârları

5

6

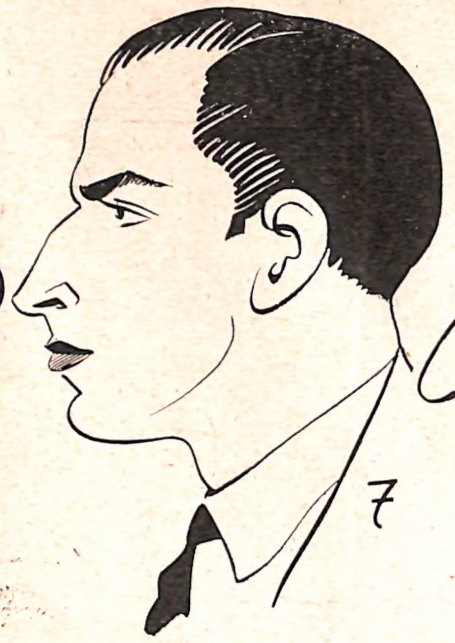

7

8

12

13

14

15

9 — Tahsin CAN

10 — Dürnev TÜRKÂN

11 — Salim ŞENGİL

12 — Saime SEVİM

13 — Vahi ÖZ

14 — Kadriye TUNA

15 — Orhan BÜRÇE

Ortada:

Küme okuyucuları şefi MESUT CEMİL

Solda:

Riyaseti cumhur bandosu şefi: İHSAN KÜNÇER.

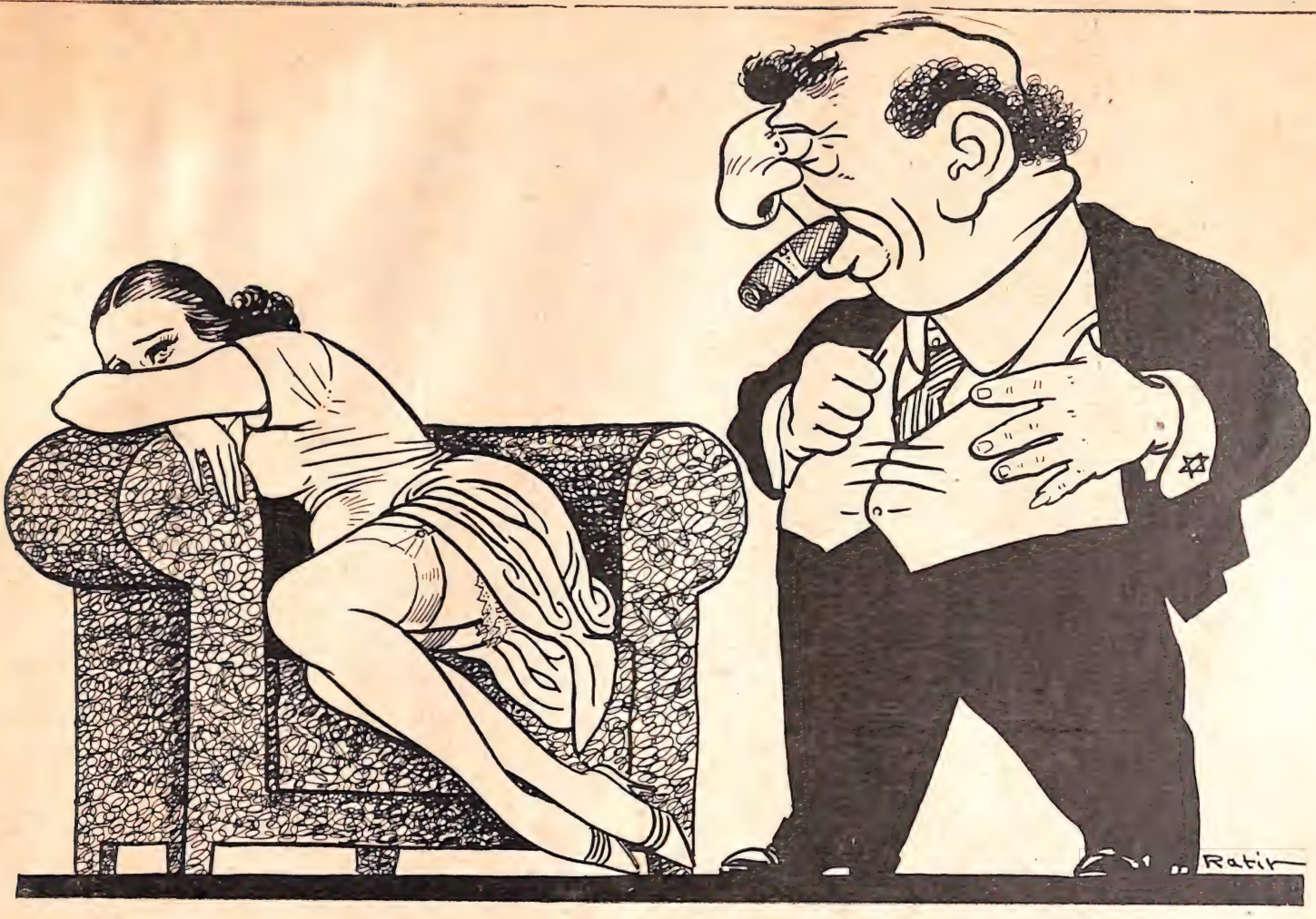

— Angisinden oldu bilmem!..
— Muhakkak en zenyinindan olmişdir, onunlan evleneceksin!..

Mülâkat:

Artistlere Meslek

HALK sanatkârı, meşhur komik Naşid'in bir piyango gişesi açtığını işittim. Hem kendisile görüşmek, hem talihimi bir kere de onun elinden denemek maksadile Bayazıda çıktım. Piyango gişesinin önü tiyatro gişesine rahmet okutacak kadar kalabalıktı. Kadın, erkek, kız, kızan, yolu boydan boya kaplamıştı. Neyse, sağdan bir geçit bularak, sola bir omuz vurarak, yarım saatte, güç belâ Naşid'in güler yüzüne kavuşabildim. Beni görür görmez:

— Gel, bakalım, bedava müşteri... Fakat bu sefer anafordan bilet alamazsın, piyango müdürlüğü tiyatro müdürlüğüne benzemiyor, santimine kadar hesap soruyor!

Dedi. Kalabalığı gösterdim:

— Tebrik olunur, bunların hepsi müşteri mi?

Yarı alay, yarı ciddî:

— Müşteri ama, dedi, piyango değil, tiyatro müşterisi... Millet tiyatrosu gişesinden yirmi beş kuruşu esirgiyenlerin çoğu millet piyango gişesinde metelik vermeden beni seyrediyorlar!

— İşler yolunda mı?

— Çok şükür, geçinip gidiyoruz... Sandalda gezen tiryakinin dediği gibi: Ya hey... Hem otur, hem kay!

Birdenbire kalabalıktan bir kahkaha sağanağı geçti, şaşırdım:

— Bu ne ? Neye gülüyorlar?

— Sana iltifat... Galiba, benimle görüştüğün için, seni de komiklerden biri sanmış olacaklar!

Beni gişeden içeriye aldı, bir sigara verdi, sonra halka bağırdı:

— Haydi, kazanan elli bin lira alıyor... Kazanırsanız elli bin lirayı alacaksınız, kazanmazsanız bir aylık tatlı düşünceler yanınıza kâr kalacak!

Bin kahkaha daha koptu, bir tane de bilet satıldı. Naşit, bana dönerek:

— Millet sigortası, devlet sigortasından daha az sağlam değil.. Baksana, kırk senedenberi güldürdüklerim, şimdi beni güldürmiye çalışıyorlar... Talih de onları güldürsün!

Dedi. Sordum:

— Tiyatroyu bırakıp piyongo işlerine başlamak nereden aklına geldi?

Yüzüme hayretle baktı:

— Sen de sahnede her akşam üç saat otuz milletin taklidini yapmakla bukadar yıl geçirseydin aklına heyheyler gelirdi.. Bir gün sahneye çıkmasam ogünkü gündelik suyunu çekti demek.. İnsan hali bu, hastalık var, daha beteri, ihtiyarlık var... İyisi mi, hastalığımda da, ihtiyarlığımda da bana medar olacak bir iş tutayım dedim, bunu buldum... Eğer aklın varsa, sen de şimdiden kendine uygun bir meslek ara!

— Ben muharrirlikten başka ne yaparım?

— Orasını sen düşün... Bana kalırsa, İstanbulda, her sanatkâra uygun bir meslek bulunur...

Bir dakika düşündükten sonra ilâve etti:

(Bir kız, sevdiği erkeği kaçırmış — Gaze telerden)

— Biribirimizi çıldırasıya seviyoruz ama, ailesi evlenmemize razı değil...

— O halde oğlanı kaçırmaktan başka çare yok!..

— Meselâ, parmakla gösterilen, meşhur bir edibimiz var ki, istese, gül gibi bir işe sahip olur... Bir öğle yemeği yediği zaman, Allah bilir, girdiği lokantanın ogünkü masrafını toptan veriyor... Şimdi bu muhterem zat, vezni, kafiyeyi bir yana bırakarak, bir lokanta açsa, hem yemeğini bedavadan çıkarır, hem de yedirdiği yemeklerden beş, on kuruş da cebine atar..

— Olmaz şey değil..

— Sorar mısın? Sonra, anılmış, tanınmış büyük bir ressamımız var ki, bir akşamki içkisi ile iki meyhanecinin istikbalini temin ediyor... Şimdi bu mübarek adam, gitse, bir gazino açsa, fena mı olur? Böylesinin gazinosuna dünya taşınır... Haydi, hiç kimse gelmediğini farzedelim, yalnız kendi içtiğini sermaye fiatından hesaplasak yine büyük kâr temin ettiğini görmez miyiz?

— Doğru...

— Daha sonra, bize, güzel heykeller, büyük âbideler işliyen bir heykeltraş var ki, ayak üstünde, elli kişiyi bir çırpıda, hem de farkına vardırmadan, traş eder... Şimdi bu emsalsiz üstat, kalkıp da, Beyoğlu caddesinde bir berber dükkânı açsa, arı kovanı gibi işlemez mi?..

— İşler.

— Görüyorsun ki, ben bir dakikada üç arkadaşa birer kârlı iş buldum... Zaten, eninde sonunda, piyangoculuğu, lokantacılığı, gazinoculuğu, berberliği göze aldırmıyanların sanat hayatına atılmaları, kendi hayatları için yazık olur.

Sözünü bitirdikten sonra: «artık fazla geliyorsun!» gibi yüzüme bakan sevimli sanatkâr, yine, kalabalık tarafına döndü:

— Haydi, kazanan elli bin alıyor...

Kulak misafiri

Dalgınlık

Yangın kulesi bekçisinin oğlu, nefes nefese, kulenin tâ tepesindeki babasının yanına koştu:

— Baba, evde unuttuğunu söylediğin cıgara paketini getirdim...

Bekçi, elini alnına götürdü:

— Dalgınlıkla yanlış söylemişim... Unuttuğum cıgara değil, kibritti!

FARK YOK!

Yolda arkadaşına rasgeldi:

— Aman, dostum, dedi. Hızır gibi yetiştin! bilirsin, seninle ayrı gayrımız yoktur. Çok sıkıştım. Bana beş lira verebilir misin?

Öteki heyecanla:

— Şüphesiz! dedi. Aramızda hiç bir fark yok. Benim de cebimde bugün beş para arasan bulamazsın!

MANZARA

Kırlarda geziniyorlardı. Nişanlısı kıza sordu:

— Ne güzel manzara, değil mi?

Kız, masum bir halle etrafına bakındı. Sonra:

— Bilmem, dedi. Belki manzara güzeldir ama, dağ kapatmış.

— Necip Fazıl'a Kısakürek diyorlar..

— Değil mi?

— Ne münasebet, hele bugünlerde öyle derinlere daldı ki!...

ŞAPKALARIN DİLİ

Başımda püsküllü belâ var! Bir sevgilim var, bana yetiyor! Bir çiçekle yaz olmaz! Beni kafese koydular!

Havalanmak istiyorum!. Başıma devlet kuşu kondu! Külâh giydiririm ha!!.. Başım bağlı!

Var mı bana yan bakan! Canını yakarım ha!.. Serbestim! Yanımdakine aldırmayın!

ÇALIŞIYORMUŞ!

Karısı gece sinemaya gidiyordu. Kocasına:

— Sen de gelsene! dedi,

Kocası:

— Hayır, dedi. Ben burada kalıp çalışacağım. Eğer sen geldiğin zaman beni hâlâ çalışıyor bulursan uyandırmayı unutma!

MEŞHUR!

Lokantada müşteri garsona şikâyet ediyordu:

— Burası meşhur bir lokanta... Yemekleri güzel, fiatları ehven. Fakat siz ellerinizi niçin temiz tutmuyorsunuz?

Garson:

— Kabil değil, dedi. Çünkü ellerimizin kirli olması da lokantamızın şöhretini teşkil eden şeylerden biridir.

YENİ ŞİİR MEDLÛLLERİ:

Gece Leylâyı ayın on dördü
Koyda tenha yıkanırken gördü.

(Yahya Kemal)

İFLÂSTAN SONRA

Aşk, Heyecan ve İhtiras Romanı

— 10 —

Kasabanın etrafında ağaçlıklar, bahçeler, dereler vardı. Güzel ve açık mevsimlerde bunlar bir insanı bir dereceye kadar oyalıyabilirlerdi. Fakat kasabanın kendisi bütün bu güzelliklere arkasını çevirmiş dargın ve gamlı bir yerdi. Sonbahar gelince bitip tükenmez yağmurlar yağmıya başladı ve sokaklardaki hüzün bir kat daha arttı.

Leylâ, yeni hayatından şikâyet etmemek, her şeyine rağmen onu güzel ve sevimli bulmak için kendi nefsile bir mücadeleye, bir bahse girişmiş gibiydi. İlk ayların ateşi içinde hayata kafa tutuyor, hiç bir şeyden yılmıyacağa benziyordu. Onun gibi lüks hayat yaşamış bir insanın, değil orta halli bir aile kadınının bile hoş göremiyeceği bazı sıkıntıları bir nevi eğlence telâkki ediyordu.

Eskiden bazı eğlence gecelerinin sabahında öğleye doğru uykudan uyandığı zaman başı ağır, kalbi bedbin, vücudü hayatın bütün iştahlarına kanıksamış vaziyette bulunurdu.

Kocası zorla sofraya götürdüğü zaman:

— Bana işkence ediyorsun, derdi. Yemek yemek, hayatın dayanılmaz bir azabıdır.

Önüne getirilen yemeklerin hiç birini beğenmezdi. Bazılarını sadece ağzına götürüp tadar, bazılarını nefretle koklar, bazılarına hattâ bukadar iltifat bile lâyık görmeden elile iter ve söylenirdi:

— Muhakkak bizim ahçımız dünyanın en fena ahçısı... Öyle olmasaydı elbette bukadar tiksinti verecek yemekler hazırlamaz, insana daha hoş görünecek bir şey bulurdu. Ne yapalım ki, halimiz vaktimiz meselâ İngiliz kıralının mutfağı gibi bir mutfak kurmıya müsait değil..

Ferit, felâketin nereden geldiğini bilir fakat bu vaziyette bir kadına lâkırdı anlatmak kabil olmıyacağına da emin bulunduğu için acı acı gülümserdi:

— Evet... Sana daha zengin ve lüks bir hayat veremiyorum.. İngiliz kıralı olmak elimde değil, fakat hiç olmazsa bir petrol kıralı falan olabilirdim ya... Affet beni, derdi.

Leylâ bu sözlerdeki acı istihzayı anlamaz:

— Ne yapalım... Benim de kaderim böyle imiş, derdi.

Şimdi mutfağında odun dumanlarile tıkanarak yemek pişirmeğe çalışırken bunları hatırlıyor:

— Nekadar çocukmuşum... Nekadar hayatı anlamıyan sahte ruhlu bir kadınmışım, diye kendi kendisile alay ediyordu.

Mamafi ilk zamanlarda bu ona bir nevi eğlence oluyor ve hayatındaki bu değişikliği bir zevk telâkki ediyordu.

Ancak aylar geçtikçe içinde derinden derine bir sıkıntı ve azap uyanmıya başlıyordu.

Mutfağa yardım eden ihtiyar komşu kadın zevksiz bir köylü idi. Kendisi de henüz ahçılığı öğrenemediği için yemekler bozuluyor, tatsız, tuzsuz bir şey oluyordu.

Eskiden şikâyet ettiği sofrayı özlemiye başlamıştı. Sofrada kocasının iştahla yemek yediğini seyrederken bazan kendini tutamıyarak acı acı konuşuyordu.

— Çok çalıştım... Fakat buna rağmen okadar lezzetsiz, kötü bir şey oldu..

Ferit gülüyordu:

— Hiç öyle değil. Sevgili karımın elinden çıkan yemek muhakkak ki, yemeklerin en lezzetlisidir.

— Bu sözün de gösteriyor ki, yemek ağıza alınmıyacak kadar kötüdür. Fakat benim elimden çıktığı için ona sen bir kıymet veriyorsun...

Ferit kahkaha ile gülüyordu:

— Tabiî bu sanatta henüz yenisin... Yemek pişirmekte kâfi derecede maharet sahibi olamamanı tabiî görmek lâzım... Fakat benim yemekleri güzel buluşum sırf senin elinden çıktığı içindir..

— Yalan söylüyorsun..

— Hayır Leylâ... Çok çalışmış, çok yorulmuş ve çok acıkmış sıhhatli bir erkek için fena yemek yoktur... Bazı hamalları, kayıkçıları görmez misin? Onların bir kara ekmekle bir baş acı sovanı nekadar lezzetle yediklerini elbet sen de gözlerinle görmüşsündür... Bu itibar ile onlar İngiltere kırallarından ve petrol kırallarından daha bahtiyardırlar... Gerçi ben henüz bir hamal gibi çalışacak hale düşmüş değilim... Fakat biliyorsun ki, gayet erken kalkarak işe gidiyorum. İşim yalnız kâtiplik değildir... Bazan denkleri arabaya yerleştiren hamallara yardım ettiğim bile oluyor. Patron sert... Şakaya gelmiyor... Onun nasıl bir adam olduğunu sen de kendi gözlerinle gördün... Bazan ihtiyarlığına rağmen kendi de işçilere yardım ediyor ve bana «yahu be çocuğum. Şunlara yardım ediversen, efendiliğine mi dokunur?» diye bağırıyor..

Leylâ kocasının elbiselerini toz toprak içinde gördükçe ve ellerinin günden güne nasırlanarak bozulmıya başladığını farkettikçe bazan bütün cesaretini kaybedecek gibi oluyordu.

Sukut hakikaten çok ânî olmuştu. Lüksün o derecesinden bukadar büyük bir sefalete düşmek doğru muydu? Bu felâketten hiç olmazsa mütevazı bir hayat yaşamıya kâfi bir para kurtarılamaz mıydı?

Leylâ İstanbulda iken acıdığı bazı aileler vardı. Genç kadın onların dört odalı bir apartımanda oturmalarına, tek hizmetçi kullanmalarına, Avrupaya seyahate gidememelerine ve İstanbulda gündelikle çalışan terzilere tuvaletlerini diktirmelerine acırdı. Şimdi bu merhamet hasede tebeddül etmişti. Ne olurdu, hayatlarında bukadarcık olsun bir refah teminine muvaffak olsalardı?

Yağmurlar uzun zaman devam ettikten sonra bir aralık yine güneş açmıştı. Leylâ bir gün öğle yemeğinden sonra kocasına:

— Sana bir teklifim var, dedi, çok yorgun ve üzgün görünüyorsun. Birkaç saat işini bırak. Seninle ufak bir kır gezintisi yapalım... Umarım ki, biraz açılırsın, kendine gelirsin..

Ferit derhal reddetti:

— İmkânı yok. İşlerim başımdan aşkın. Patronu kızdırmaktan korkarım.

— Benim hatırım için korkma...

— Senin hatırın için sokağa atılmak tehlikesine düşmek istemem Leylâ.. Hem benim gezmiye hakikaten ihtiyacım yok..

Leylâ asabileşmişti;

— O halde benim var... Seni üzmemek için söylemiyorum... Fakat ben çok sıkılıyorum, bunalıyorum.

— Ne yapayım, kendi kendine gez.

— Bilirsin ki, bu memlekette ben halde bir kadının kendi kendine kırlarda dolaşması hoş kaçmaz... Lâkırdı yaparlar..

— O halde komşulardan birini yanına al...

— Komşularla nekadar iyi ahbaplık ettiğimi biliyorsun... Fakat bu kılıksız kadınlardan birini kendime arkadaş yaparak kır gezintisine çıktığımı görmek bana tuhaf gelecek..

— Kibirine mi dokunuyor?

— Hakikati neye saklamalı... Evet, buna sen de hak vermelisin..

— Ben ancak haklı şeye hak veririm.

— Ben bu fikir veya hissimde pek mi çok haksızım..

— Zannederim... Çünkü sen şimdiki halde ev kadınlarile ayni sınıftan bir insansın Leylâ.. Hattâ onlardan bazılarının kocaları seninkinden daha paralı ve daha mevki sahibi...

Leylâ kocasından bu lisanı beklemiyordu. Hayret ve teessürle onu süzerek:

— Demek beni onlarla müsavi görüyorsun?

— Terbiyen, tahsilin itibarile onlardan üstün olabilirsin. Fakat içtimaî mevki itibarile onlarla aranda bir fark kabul edemiyeceğim..

— Bunu sen mi söylüyorsun?

— Sözüme neye hayret ediyorsun. Bu kadınlarla pekâlâ ahbaplık ettiğini söyliyen sen kendinsin... «Onları peygamber karıları kadar faziletli buluyorum» diyen sen değil misin?

— Evet ama...

— O halde benimle samimî konuşmadın... Beni değilse bile, kendi kendini aldattın... Yahut da o zaman samimî idin. Fakat bugün yeniden his ve fikirlerin değişiyor..

— Ferit, nekadar garip konuşuyorsun benimle?

— Sözlerimi garip görebilirsin ama, herhalde mantıkî olduğunu da teslim edeceğini umarım... Eğer aksini iddia edersen hakkında iyi düşünmem: «Leylâ ruh itibarile yine eski mağrur Leylâdır. Komşularına müsavi insan muamelesi ederken hizmetçi yahut fakir rolüne çıkmış bir büyük aktris gibi sadece piyes oynuyordu» derim...

Leylâ dargın bir tavırla:

— Pekâlâ öyle olsun, demiş ve susmuştu. Kocasının konuşmakta devam etmesini, tatlı bir takım sözlerle gönlünü almıya çalışmasını bekliyordu, fakat onun hiç bir şey söylemeden şapkasını alıp gittiğini görerek olduğu yerde donup kaldı.

— 10 —

O akşam aralarında kavgaya benziyen acı bir sahne geçti.

Ferit onun sofrada mütemadiyen sustuğunu görerek sordu:

— Ne o... Sende bir durğunluk var...

Leylâ cevap verdi:

— İçimden «yok» diye cevap vermek geliyor. Fakat bu doğru olmıyacak. Benimle bugün çok tuhaf bir tarzda konuştun. Senin için bukadar fedakârlık eden bir kadına karşı bu doğru olamazdı.

— Çok garip... Ne fedakârlığı?

— . . .

— Yani lüks bir hayat ümidine veda edip benim peşime takıldığımı mı anlatmak istiyorsun...

— !!!???

— Buna çok hayret ettim doğrusu... Daha ilk gün sana vaziyetimi anlatmış: «beni bırakıp gidebilirsin, fedakârlığa ihtiyacım yok» demiştim, zannederim ki, sen de bana «bu benim için bir fedakârlık olmıyacaktır, bir zevk olacaktır. Çünkü seni seviyorum» demiştin. Halbuki şimdi birdenbire ağzın değişti... Mademki fedakârlıktan bahsediyorsun. Demek ki, bana temin ettiğin aşk efsaneden ibaretti. Ben istersen bir kere daha katiyetle tekrar edeyim. «Ben eski Ferit değilim. Bir lokma ekmeğini kazanmak için canı burnundan gelen bir fakir adamcağızım. Karım beni şahsım için seviyorsa fedakârlıktan bahsetmez. Değilse ben de onun fedakârlığına muhtaç bir insan değilim...

Leylâ titriyor, gözlerinden yaşlar akıyordu:

— Ferit çıldırdın mı? Bunlar nasıl sözler?

— Sadece hakikat... Bin türlü sıkıntıdan sonra bir de yalan söylemek, kompliman yapmak zahmetine sokmak istemezsin beni zannederim... Ben şimdi halktan, avamdan bir adamım... Sen kendin yeni sınıfının türelerine sadık olmıyabilirsin. Fakat ben sadıkım. Ben sırf halktan bir adamın belki kaba fakat saf ve temiz katiyetile konuşuyorum... Evet Leylâ... Ben minnete tahammül edecek, seni zorla kendime bağlıyacak bir adam değilim.

— Bana hep kuzum diyor...
— Kurttur da ondan!..

Bunu çoktan biliyorsun...

— Beni hayatından kovuyor gibisin... Fakat biliyorsun ki ,ben artık anne oluyorum.

— Kendin istedin... Şimdi vazgeçiyorsan yine kendin bilirsin...

Konuşma tehlikeli bir eda alıyordu.

Leylâ artık hıçkırmıya başladı:

— Sen hakikaten fena adam olmıya başladın. Biliyorsun ki, ben seni seven bir kadınım... Sefaletimize rağmen senin sevgini hâlâ eski debdebeme tercih ediyorum... Fakat yeni hayata alışmak kolay değil... Bazan bunalıyorum, asabileşiyorum... Ne olsa kadınım... Bunları anlamak lâzım...

Ferit onu kollarında kaldırıp yanaklarını öptükten sonra dizlerine oturttu:

— Sen de biliyorsun ki, ben de seni çok seven bir erkeğim... Fakat yeni hayatımızın fazla hissî incelikleri ve fantezilere tahammülü yoktur... Hakikatleri oldukları gibi görmeliyiz...

* * *

O akşamki sinirli münakaşa onları her zamandan ziyade biribirine yaklaştıran bir sevgi ve rikkat sahnesile sona ermiştir. Fakat arada sırada Leylânın hırçınlıkları yine tekerrür ediyordu.

Leylâ bu kasabaya hemen hemen eşyasız ve elbisesiz gelmişti. Basit bazı kış hazırlıkları düşündü ve en zaruri gördüğü şeylerin bir listesini yaptı.

Akşam yemeğinden sonra listeyi kocasına okurken bir sene evvelki debdebesini hatırlıyor, içine derin bir mahzunluk çöküyordu. Bu fakir liste karşısında Feridin de ayni hüzünü duyacağını ummuştu.

Fakat o, bilâkis bunu katı ve düşünceli bir çehre ile karşıladı:

— Halden anlaman lâzım, dedi, bütün paramızı bunlara verirsek sonra hikâyedeki Ağustosböceğine benzeriz. Koca kış ne yiyeceğimizi, ne yapacağımızı düşünmüyorsun...

— Ben bilâkis senin nekadar aza kanaat ettiğimi görerek beni takdir edeceğini umuyordum.

Ferit alaycı bir tavırla gülümsedi:

— Darılma ama, senin para hakkında henüz fikrin yok.. Bu az dediğin şeylerle fakir bir aile düğün yapar..

Leylâ dudaklarını ısırdı:

— Ben de senin, bir kadının yaşıyabilmek için en aşağı nelere ihtiyacı bulunduğunu bukadar unutabilmene hayret ediyorum... Bana hikâyedeki Ağustosböceğinden bahsetin Ferit... Zannederim ki, haksızlık ediyorsun. Maceramızda mutlaka bir Ağustosböceği aramak iktıza ediyorsa o herhalde ben olmıyacağım..

— Devam edecek —

TARİHTEN ÇİZGİLER: MARUL MEVSİMİNDE:

Bir marul bostanında hasırlara oturmuş hanımlar sazla söz arasında marul yiyecekler!...

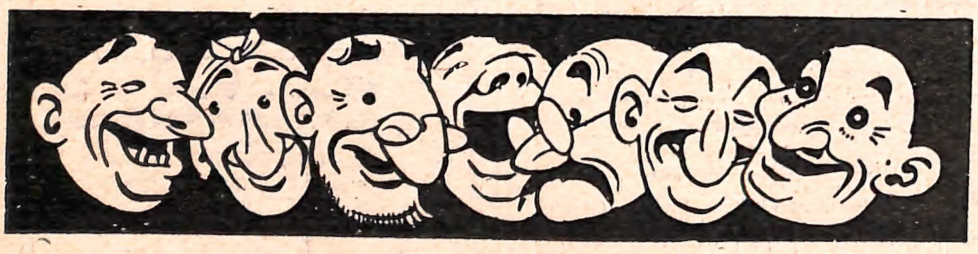

İMTİHAN

Nurullah Ataç'a sordular:

— Sen okumuş, zevk sahibi, edip bir muharrirsin... Nasıl oluyor da, ikide bir, ortaya acayip şairlerin şiirini sürüp okuyuculardan takdir bekliyorsun?

Nurullah Ataç gülümsedi:

— Zekâları imtihan ediyorum. Benim ileri sürdüğüm şiirlere karşı ne düşündüklerini anlıyarak okuyanların zekâlarına numara veriyorum...

— Ne gibi?

— Meselâ, naklettiğim acayip şiiri beğenen olursa alacağı numara sıfır!

— Sonra?

— Bu şiiri okuyup da: «hay Allah iyiliğini versin... Bu münasebetsiz yazıyı da nereden buldun?» diye bana çıkışan olursa zekâ numarası beştir..

— Tam numarayı kim alıyor?

— Ben!

— Neden?

— Bu imtihan usulünü keşfettiğim için.

FIKRA

İmkânı yok

Müşteri, lokantada, çorbanın içinden bir saç kılı çıktığını iddia etti. Lokanta sahibi müşterinin yanına koşarak:

— Bir saç kılı mı? İmkânı yok!

Diye haykırdı.

— Nasıl imkânı yok? İşte bir saç kılı...

— Çorbanızdan bir saç kılı çıkabilir, fakat bu saç kılının mesuliyetini bizim lokanta kabul edemez... Çünkü...

Biraz durdu, sözünün tesirini müşterinin yüzünde görmek ister gibi dikkatle bakarak ilâve etti:

— Çünkü bizim garson da, ahçı da, bulaşıkçı da, hulâsa bütün lokanta mensupları da baştan başa keldir.

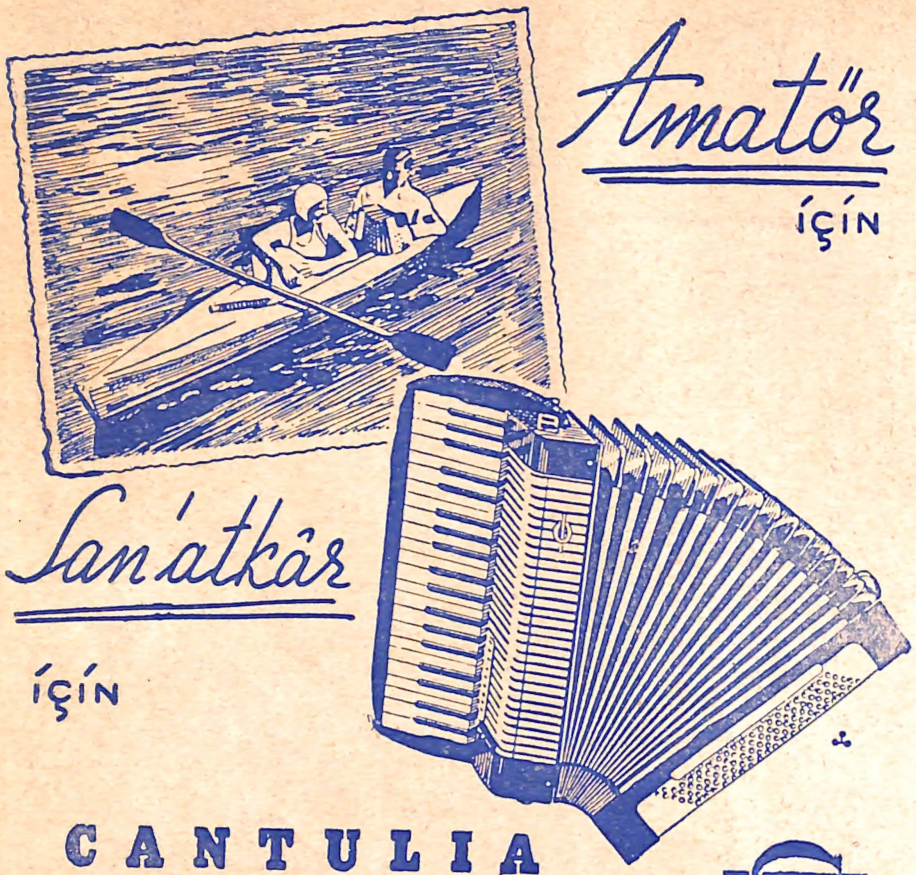

Amatör İÇİN

Sanatkâr İÇİN

CANTULIA
akordeonları

Toptan ve perakende satış yeri: İstanbul Sultanhamam Hamdi bey geçidi No. 48 - 56 Tel: 21295

Altıncı Cildimiz

KARİKATÜR'ün altıncı cildi 156 ıncı sayı ile tamamlanmıştır.

Kolleksiyonlarını ciltli olarak muhafaza etmek istiyen okuyucularımız arzu ettikleri takdirde altıncı cilt sayılarını hususî kapaklarımızla ciltletebilirler.

İstanbulda bulunan okuyucularımız Ankara caddesindeki satış mağazamıza müracaat ederek kolleksiyonlarını 50 kuruş mukabilinde ciltletebilirler.

Kolleksiyonlarını posta ile gönderecek olan okuyucularımız cildiye ve posta masrafı olarak 65 kuruşluk posta pulu göndermelidirler.

Altıncı cildin ciltli olarak fiatı 275 kuruştur. Siparişlerini posta ile bildirenlere kolleksiyonları derhal ciltli olarak gönderilir.

MODEL

Türk kadınlarının birçok Avrupa model mecmualarına tercihan aldıkları bu güzel aylık moda mecmuasının Mayıs sayısı mevsimlik elbise, kostüm tayör, ipekli rob, pijama örneklerinden mürekkep yüzlerce modeli muhtevi olarak çıkmıştır. Her terzi, aile kadını ve şık giyinmek istiyen bayanların aradıkları en güzel modelleri bulabilecekleri yegâne mecmuadır.

Aylık Ev Doktoru

Sihhatini korumak, âcil vaziyetlerde alınacak tıbbî tedbirleri bilmek her insan için lâzımdır. Fakat bütün bunları ilmî dil ile yazılmış kitaplardan öğrenmek ancak meslek adamları için mümkündür. İşte bu güçlüğü gidermek gayesi ile mütahassısların idaresinda neşredilmekte olan (Aylık Ev Doktoru) bir aile içinde akla gelen her mevzua temas etmek suretile okuyucularını tenvir etmektedir.

AKBA

Kitapevi — Ankara

Bütün mektep kitaplarının satış yeridir. Mektep kırtasiye çeşitleri en müsait şartlarla temin edilir. Tel: 3377

«BUGÜNKÜ TÜRKİYE» fo-masile bu mükemmel eser tamamlanmış bulunuyor. Çıkan bütün formalar idarehanemizde bulunur. Beher formanın fiatı 25 kuruştur. Ciltli olarak 250 kuruştur.

Ağız, boğaz, burun yollarile vücuda giren nezle, kızamuk, kızıl, grip gibi bulaşıcı hastalıklardan korur. Yarım bardak suya bir kahve kaşığı Neosterin buraları hiç tahriş etmeden temizler, ağrılarını geçirir, fena kokuları izale eder.

1939 modelleri gelmiştir.
Cep 10 lira
Kol 12 lira
İyi bir saat almak isterseniz saatçilerden ısrarla isteyiniz.

KARİKATÜR

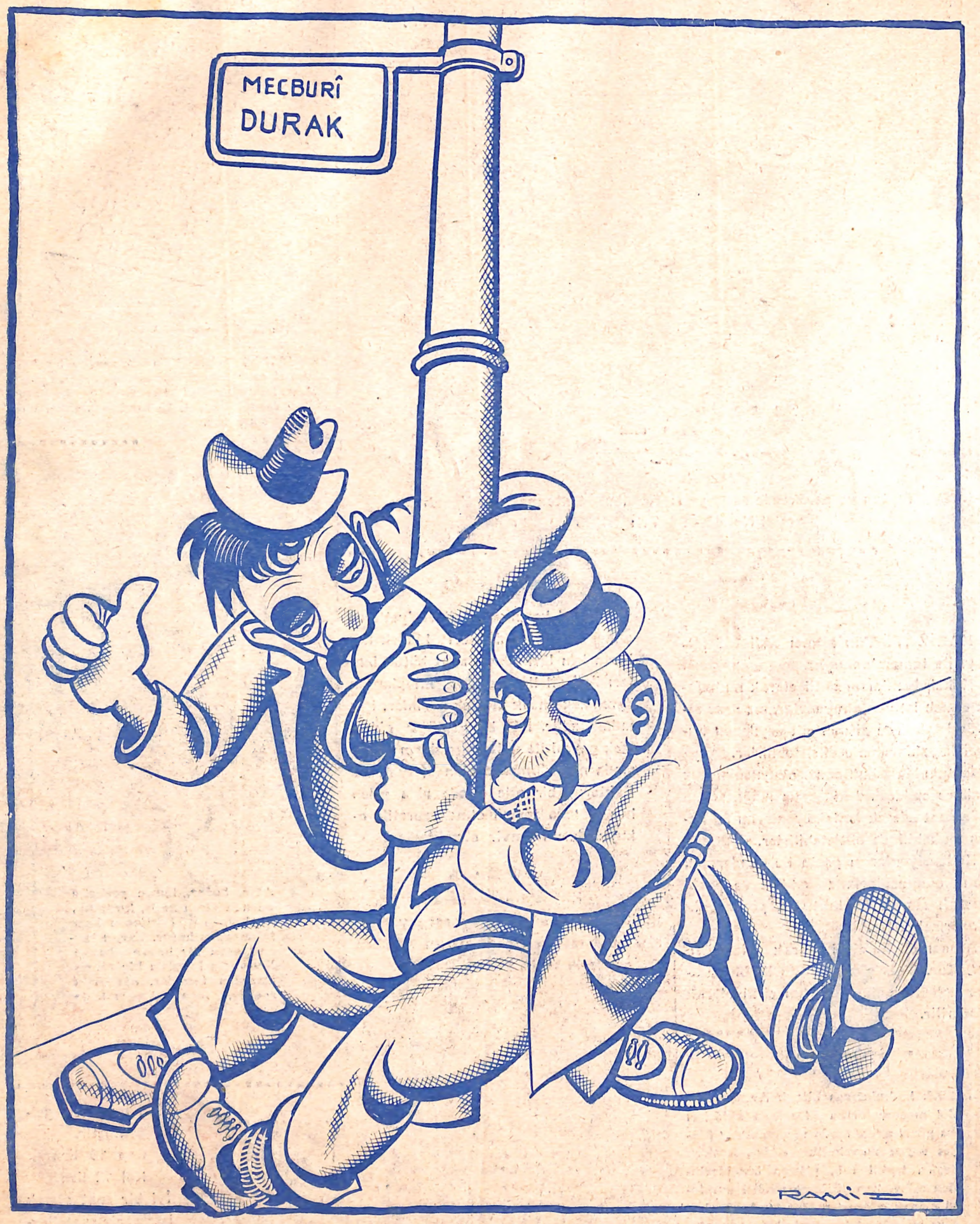

— Halinden memnun musun?..
— Eh, yuvarlanıp gidiyoruz!..

Sahibi ve U. Neşriyat Müdürü: Sedat S.

Basıldığı yer: Yedigün Matbaası